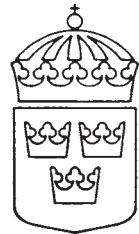

Sveriges internationella överenskommelser

ISSN 1102-3716

Utgiven av Utrikesdepartementet

SÖ 2005: 33

Nr 33

Luftfartsavtal med Makedonien

Köpenhamn den 20 mars 2000

Regeringen beslutade den 16 mars 2000 att ingå avtalet. Avtalet trädde i kraft efter notväxling den 5 juni 2000.

Air Services Agreement between the Government of the Kingdom of Sweden and the Government of the Republic of Macedonia

The Government of the Kingdom of Sweden and the Government of the Republic of Macedonia,

Being parties to the Convention on International Civil Aviation and the International Air Services Transit Agreement, opened for signature at Chicago on the seventh day of December 1944, and

Desiring to conclude an Agreement, in conformity with the said Convention, for the purpose of establishing scheduled air services between their respective territories;

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

(a) "Convention" means the Convention on International Civil Aviation opened for signature at Chicago on the seventh day of December, 1944, and includes any Annex adopted under Article 90 of that Convention and any amendment of the Annexes or of the Convention under Articles 90 and 94 thereof so far as those Annexes and amendments have been adopted by both Contracting Parties;

(b) the term "aeronautical authorities" means, in the case of the Swedish side, the Civil Aviation Administration; and in the case of the Macedonian side, the Ministry of Transport and Communications; or in both cases any person or body authorized to perform the functions presently exercised by the above-mentioned authorities;

(c) the term "designated airline", means an airline which has been designated in accordance with Article 3 of this Agreement;

(d) the terms "territory", "air services", "international air service", "airline" and "stop for non-traffic purposes" have the meaning laid down in Articles 2 and 96 of the Convention;

Luftfartsavtal mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Makedoniens regering

Konungariket Sveriges regering och Republiken Makedoniens regering,

som är parter i konventionen om internationell civil luftfart och transitöverenskommelsen angående internationella luftfartslinjer, som öppnades för undertecknande i Chicago den 7 december 1944, och

som önskar ingå ett avtal i enlighet med nämnda konventioner i syfte att upprätta regelbunden luftrafik mellan sina respektive territorier,

har kommit överens om följande.

Artikel 1

Definitioner

I detta avtal avses med

a) *konventionen*: konventionen om internationell civil luftfart, som öppnades för undertecknande i Chicago den 7 december 1944, inbegripet bilagor antagna i enlighet med artikel 90 i konventionen och ändringar i bilagorna eller i konventionen i enlighet med artiklarna 90 och 94 i konventionen, i den mån dessa bilagor och ändringar har antagits av båda parter,

b) *luffartsmyndigheter*: för Sveriges del Luftfartsverket och för Makedoniens del transportministeriet eller för bådas del varje person eller organ med behörighet att utföra de funktioner som för närvarande utföres av de nämnda myndigheterna,

c) *utsett luftrafikföretag*: ett luftrafikföretag som har utsetts i enlighet med artikel 3 i detta avtal,

d) *territorium, luftrafik, internationell lufttrafik, luftrafikföretag och landning för andra ändamål än trafikändamål*: den betydelse som fastställts för dessa termer i artiklarna 2 och 96 i konventionen,

(e) "Agreement" means this Agreement, the Annexes attached thereto, and any amendments thereto;

(f) "Annex" means any Annex to this Agreement or as amended in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article 17 of this Agreement. The Annex forms an integral part of this Agreement and all references to the Agreement shall include reference to the Annex except otherwise provided;

(g) the term "tariff" means the prices to be paid for the carriage of passengers, baggage and the conditions under which those prices apply, including prices and conditions for other services performed by the carrier in connection with the air transportation, and including remuneration and conditions offered to agencies, but excluding remuneration or conditions for the carriage of mail;

(h) the term "user charge" means a charge made to airlines by the competent authorities or permitted by them to be made for the provision of airport property or facilities or of air navigation facilities, including related services and facilities, for aircraft, their crews, passengers and cargo;

(i) the term "capacity" means:

(i) in relation to an aircraft, the payload of that aircraft available on a route or section of a route;

(ii) in relation to a specified air service, the capacity of the aircraft used on such service, multiplied by the frequency operated by such aircraft over a given period on a route or a section of a route.

Article 2

Traffic Rights

1. Each Contracting Party grants to the other Contracting Party the following rights for the conduct of international air services by airlines designated by the other Contracting Party:

(a) to fly without landing across the territory of the other Contracting Party,

(b) to make stops in the said territory of the other Contracting Party,

(c) to make stops in the said territory at the points specified in the Annex to this Agree-

e) *avtalet*: detta avtal och dess bilagor med ändringar,

f) *bilaga*: varje bilaga till detta avtal med de ändringar som kan ha gjorts i enlighet med dess artikel 17.2; bilagorna utgör en integrerad del av avtalet och alla hänvisningar till avtalet innefattar även bilagorna, om inte annat anges,

g) *tariffer*: de priser som skall betalas för befordan av passagerare och bagage och de villkor som gäller för dem, inbegripet priser och villkor för andra tjänster som ett lufttrafikföretag utför i samband med luftransporter samt ersättning och villkor som erbjuds agenter, men inte ersättning eller villkor för postbefordran,

h) *användaravgifter*: de avgifter som de behöriga myndigheterna tar ut, eller som tas ut med deras medgivande, av lufttrafikföretag för tillhandahållande av flygplatsegendom, flygplatsanordningar och flygnavigeringsanordningar, däribland anslutna tjänster och anordningar för luftfartyg, deras besättningar, passagerare och gods,

i) *kapacitet*:

i) med avseende på ett luftfartyg, den nytolast för luftfartyget som är tillgänglig på en flyglinje eller en del därav,

ii) med avseende på en angiven luftfartstjänst, den kapacitet för det luftfartyg som används i sådan tjänst multiplicerad med den turtäthet med vilken luftfartyget drivs under en viss tid på en flyglinje eller en del därav.

Artikel 2

Trafikrättigheter

1. Vardera parten beviljar den andra parten följande rättigheter för bedrivande av internationell lufttrafik av lufttrafikföretag som utsetts av denna part:

a) Att flyga över dess territorium utan att landa.

b) Att landa inom dess territorium för andra ändamål än trafikändamål.

c) Att landa inom dess territorium på de punkter som anges i detta avtals bilaga för

ment for the purpose of taking on and discharging in international traffic passengers, cargo and mail, separately or in combination.

2. Nothing in paragraph 1 of this Article shall be deemed to confer on a designated airline of one Contracting Party the privilege of taking on, in the territory of the other Contracting Party, passengers, cargo, and mail carried for remuneration or hire and destined for another point in the territory of that Contracting Party.

3. The airlines of each Contracting Party, other than those designated under Article 3 of this Agreement shall also enjoy the rights specified in paragraph 1 (a) and (b) of this Article.

Article 3

Designation of Airlines

1. Each Contracting Party shall have the right to designate in writing, to the other Contracting Party one or more airlines for the purpose of operating air services on the specified routes and to withdraw or alter such designations.

2. On receipt of such designation the other Contracting Party shall, subject to the provisions of paragraphs 3 and 4 of this Article, without delay grant to a designated airline the appropriate operating authorizations.

3. The aeronautical authorities of one Contracting Party may require an airline designated by the other Contracting Party to satisfy them that it is qualified to fulfil the conditions prescribed under the laws and regulations normally and reasonably applied to the operation of international air services by such authorities in conformity with the provisions of the Convention.

4. Each Contracting Party shall have the right to refuse to grant the operating authorization referred to in paragraph 2 of this Article, or to impose such conditions, as it may deem necessary, on the exercise by a designated airline of the rights specified in Article 2, in any case where it is not satisfied that effective control of that airline is maintained in the territory of the other Contracting Party and that the airline is incorporated and has its principal place of business in the said territory.

att i internationell trafik ta ombord och lämna av passagerare, gods och post, var för sig eller i kombination.

2. Ingenting i punkt 1 i denna artikel skall anses medföra rätt för den ena partens utsedda luftrafikföretag att inom den andra partens territorium ta ombord passagerare, gods och post mot betalning eller avgift med destination till en annan punkt inom denna territorium.

3. Andra luftrafikföretag tillhöriga endera parten än de som utsetts enligt artikel 3 skall också åtnjuta de rättigheter som anges i punkt 1 a och 1 b i denna artikel.

Artikel 3

Utseende av luftrafikföretag

1. Vardera parten skall ha rätt att genom skriftligt meddelande till den andra parten utse ett eller flera luftrafikföretag att bedriva överenskommen trafik på de angivna flyglinjerna och att återta eller ändra sådant utseende.

2. Vid mottagandet av ett sådant meddelande skall den andra parten, med förbehåll för punkterna 3 och 4 i denna artikel, utan dröjsmål bevilja ett utsett luftrafikföretag erforderliga trafiktillstånd.

3. Den ena partens luftfartsmyndigheter får begära att ett luftrafikföretag som utsetts av den andra parten styrker sin förmåga att uppfylla de villkor som föreskrivs i de lagar och föreskrifter som sådana myndigheter normalt och skäligen tillämpar på internationell luftrafik i enlighet med konventionens bestämmelser.

4. Vardera parten skall ha rätt att vägra att bevilja ett trafiktillstånd som avses i punkt 2 i denna artikel eller att ställa de villkor som den anser nödvändigt för att ett utsett luftrafikföretag skall få utöva de rättigheter som anges i artikel 2, i de fall den inte är övertygad om att den effektiva kontrollen över luftrafikföretaget ligger inom den andra partens territorium och att luftrafikföretaget har bildats och har sitt huvudkontor inom detta territorium.

5. When an airline has been so designated and authorized, it may begin to operate the agreed services on specified routes provided that the airline complies with all applicable provisions of this Agreement.

6. Each Contracting Party shall have the right, by written notification to the other Contracting Party, to withdraw the designation of any such airline and to designate another one.

Article 4

Revocation, Suspension, and Imposition of Conditions

1. Each Contracting Party shall have the right to withhold or revoke an operating authorization or to suspend the exercise of the rights specified in Article 2 of this Agreement by an airline designated by the other Contracting Party, or to impose such conditions, as it may deem necessary, on the exercise of these rights:

(a) in the case where it is not satisfied that effective control of that airline is maintained in the territory of the other Contracting Party, which has designated the airline, and that the airline is incorporated and has its principal place of business in the said territory;

(b) in the case of failure by that airline to comply with the laws and regulations of the Contracting Party granting these rights; or

(c) in the case that the airline otherwise fails to operate in accordance with the conditions prescribed under this Agreement.

2. Unless immediate revocation or suspension of the operating authorization mentioned in paragraph 1 of this Article or imposition of the conditions therein is essential to prevent further infringements of laws and regulations, such right shall be exercised only after consultations with the other Contracting Party.

In this case consultations shall be held within thirty (30) days from the date the other Contracting Party receives such request in writing.

Article 5

Utilization of Airports and Facilities

1. A Contracting Party shall not impose on the designated airline of the other Contracting

5. När ett luftrafikföretag har utsetts och be myndigats på detta sätt, får det börja bedriva den överenskomna trafiken på de angivna flyg linjerna, om det uppfyller alla tillämpliga föreskrifter i detta avtal.

6. Vardera parten skall ha rätt att efter skriftligt meddelande till den andra parten upphäva utseendet av ett sådant luftrafikföretag och att utse ett annat luftrafikföretag.

Artikel 4

Återkallande, upphävande och uppställande av villkor

1. Vardera parten skall ha rätt att vägra att bevilja eller att återkalla ett trafiktillstånd och att upphäva utövandet av de rättigheter som anges i artikel 2 i detta avtal för ett luftrafikföretag som utsetts av den andra parten och att ställa sådana villkor som den anser nödvändigt för utövandet av dessa rättigheter,

a) om den inte är övertygad om att den effektiva kontrollen över luftrafikföretaget ligger inom den andra partens territorium, vilken har utsett luftrafikföretaget, och att luftrafikföretaget har bildats och har sitt huvudkontor inom detta territorium,

b) om luftrafikföretaget inte följer den parts lagar och föreskrifter som lämnar detta bemyndigande eller beviljar dessa rättigheter eller

c) om luftrafikföretaget på annat sätt underläter att bedriva sin verksamhet i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

2. Såvida inte omedelbart återkallande eller upphävande av det trafiktillstånd som avses i punkt 1 i denna artikel eller uppställande av de där angivna villkoren är nödvändigt för att förhindra ytterligare överträdelser av lagar och föreskrifter, får denna rättighet utövas först sedan samråd har hållits med den andra parten.

I sådant fall skall samrådet hållas inom 30 dagar efter den dag då den andra parten mottar skriftlig framställning däröm.

Artikel 5

Användning av flygplatser och anordningar

1. Ingendera parten får av luftrafikföretag utsett av den andra parten ta ut högre användar-

SÖ 2005: 33

Party user charges higher than those imposed on its own airlines operating between the territories of the Contracting Parties.

Any air navigation facility charge imposed on international traffic performed by airlines licensed by one of the Contracting Parties, shall be reasonably related to the cost of service rendered to the airline concerned, and levied in accordance with the relevant guidelines issued by the International Civil Aviation Organization (ICAO).

2. When operating the agreed services, the same uniform conditions shall apply to the use by the airlines of both Contracting Parties of airports as well as of all other facilities under their control.

3. Each Contracting Party shall encourage consultation on user charges between its competent charging authorities and the airlines using the services and facilities provided by those charging authorities, where practicable through those airlines' representative organizations. Reasonable notice of any proposals for changes in such charges should be given to such users to enable them to express their views before changes are made. Each Contracting Party shall further encourage its competent charging authorities and such users to exchange appropriate information concerning such charges.

Article 6

Customs Duties

1. Aircraft operated on international air services by the designated airline of either Contracting Party, as well as its regular equipment, supplies of fuels and lubricants and aircraft stores (including food, beverages, and tobacco) on board such aircraft shall be exempt from all customs duties, inspection fees and other duties or taxes on arriving in the territory of the other Contracting Party, provided such equipment and supplies remain on board the aircraft up to such time as they are re-exported.

2. With the exception of charges based on the cost of the service provided, the following items shall also be exempt from the duties, fees and charges referred to in paragraph 1 of this Article:

avgifter än de som den tar ut av sina egna lufttrafikföretag som bedriver trafik mellan partternas territorier.

Flygnavigeringsavgifter som tas ut på internationell trafik som bedrivs av luftrafikföretag utsedda av en av parterna skall stå i skäligen förhållande till kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls luftrafikföretaget i fråga och tas ut i enlighet med tillämpliga riktlinjer utfärdade av Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO).

2. I den överenskomna trafiken skall samma villkor gälla för båda parters utsedda luftrafikföretag i fråga om användning av flygplatser och alla andra anordningar under deras kontroll.

3. Vardera parten skall befrämja samråd om användaravgifter mellan sina respektive myndigheter som är behöriga att uppbära dessa avgifter och de luftrafikföretag som tar de tjänster och anordningar i anspråk som dessa myndigheter tillhandahåller, när så kan ske genom organisationer som företräder dessa luftrafikföretag. Alla förslag till ändring av sådana avgifter skall meddelas användarna skälig tid i förväg så att de skall kunna yttra sig innan ändringarna vidtas. Parterna skall även befrämja relevant informationsutbyte om dessa avgifter mellan sina behöriga avgiftsuppbärande myndigheter och användarna.

Artikel 6

Tullavgifter

1. Luftfartyg som används i internationell luftrafik av luftrafikföretag som utsets av ena parten och dess sedvanliga ombordvarande utrustning, förråd av bränsle och smörjmedel samt luftfartygsförråd (däribland livsmedel, dryckesvaror och tobak) skall vara befria de från alla tullavgifter, inspekionsavgifter och andra avgifter eller skatter vid inresa i den andra partens territorium, förutsatt att utrustningen och förråden förvaras ombord på luftfartyget tills de återutförs.

2. Med undantag av de avgifter som motsvarar kostnader för utförda tjänster, skall befrilse från de pålagor och avgifter som avses i punkt 1 ovan även gälla följande:

(a) aircraft stores, introduced into or supplied in the territory of a Contracting Party, and taken on board, within reasonable limits, for use on outbound aircraft engaged in an international air service of a designated airline of the other Contracting Party;

(b) spare parts, including engines, introduced into the territory of a Contracting Party for the maintenance or repair of aircraft used in an international air service of a designated airline of the other Contracting Party; and

(c) fuel, lubricants, and consumable technical supplies introduced into or supplied in the territory of a Contracting Party for use in an aircraft engaged in an international air service of a designated airline of the other Contracting Party, even when these supplies are to be used on a part of the journey performed over the territory of the Contracting Party in which they are taken on board.

3. Equipment and supplies referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article may be required to be kept under the supervision or control of the appropriate authorities.

4. The exemptions provided for by this Article shall also apply in situations where a designated airline of one Contracting Party has entered into arrangements with another airline for the loan or transfer in the territory of the other Contracting Party of the items specified in paragraphs 1 and 2 of this Article, provided such other airlines similarly enjoy such exemptions from the other Contracting Party.

Article 7

Storage of Airborne Equipment and Supplies

The regular airborne equipment, as well as the materials and supplies retained on board the aircraft of either Contracting Party may be unloaded in the territory of the other Contracting Party only with the approval of the customs authorities of that territory. In such case, they may be placed under the supervision of the said authorities up to such time as they are re-exported or otherwise disposed of in accordance with customs regulations.

a) Luftfartygsförråd som införs i eller tillhandahålls inom en parts territorium och tas ombord i skälig mängd för användning vid utresan ombord på ett luftfartyg i internationell trafik tillhörande ett av den andra parten utsett luftrafikföretag.

b) Reservdelar, inbegripet motorer som införs i en parts område för underhåll eller reparation av ett luftfartyg i internationell trafik tillhörande ett luftrafikföretag utsett av den andra parten.

c) Drivmedel, smörjmedel och förbrukningsbara tekniska förråd som införs i eller tillhandahålls inom den ena partens territorium för användning ombord på ett luftfartyg som används i internationell trafik av ett luftrafikföretag utsett av den andra parten, även när dessa förråd avses bli använda under en del av flygningen som går över den parts territorium där de har tagits ombord.

3. Det får krävas att utrustning och förråd som avses i punkterna 1 och 2 ovan skall hållas under övervakning och kontroll av vederbörliga myndigheter.

4. Befrielse som avses i denna artikel skall också gälla då den ena partens utsedda luftrafikföretag har kommit överens med annat luftrafikföretag om lån av eller införsel i den andra partens territorium av sådana artiklar som anges i punkterna 1 och 2 i denna artikel, förutsatt att dessa andra luftrafikföretag åtnjuter motsvarande befrielse från denna parts sida.

Artikel 7

Förvaring av flygburen utrustning och flygburna förråd

Sedvanlig flygburen utrustning samt materiel och förråd ombord på den ena partens luftfartyg får lossas inom den andra partens territorium endast efter godkännande av tullmyndigheterna i det territoriet. I så fall får de ställas under dessa myndigheters övervakning tills de återutförs eller förfogas över på annat sätt i enlighet med tullbestämmelserna.

Article 8

Entry Clearance Regulations

1. Passengers in transit across the territory of either Contracting Party shall be subject to no more than a very simplified customs and immigration control. Baggage and cargo in direct transit shall be exempt from customs duties and other similar taxes.

2. The laws and regulations of one Contracting Party regarding entry, clearance, transit, immigration, passports, customs, and quarantine shall be complied with by the designated airlines of the other Contracting Party and by or on behalf of its passengers, crews, cargo and mail, upon transit of, admission to, departure from and while within the territory of such a Contracting Party.

Article 9

Capacity Provisions

1. There shall be fair and equal opportunity for the designated airlines of each Contracting Party to operate air services on any route specified in the Annex to this Agreement.

2. In the operation of the air services on the routes specified in the Annex to this Agreement the designated airlines of each Contracting Party shall take into account the interests of the designated airlines of the other Contracting Party so as not to affect unduly the air services which the latter airlines operate.

3. The air services provided by a designated airline shall retain as their primary objective the provision of capacity adequate to current and reasonably anticipated requirements for the carriage of passengers, mail and freight, coming from or destined for the territory of the Contracting Party designating the airline.

Article 10

Exchange of Statistics

The aeronautical authorities of either Contracting Party shall, on request, provide to the aeronautical authorities of the other Contracting Party such periodic or other statements of statistics, as may be reasonably required for the purpose of reviewing the market developments. Such statements shall include all infor-

Artikel 8

Föreskrifter om tullbehandling vid inresa

1. Passagerare i transit genom endera partens territorium skall endast underkastas en mycket förenklad tull- och immigrationskontroll. Bagage och gods i direkt transit skall varabefriat från tullavgifter och andra liknande påslag.

2. Den ena partens lagar och föreskrifter om inresa, tullbehandling, transit, immigration, pass, tull och karantän skall iakttas av den andra partens utsedda luftrafikföretag, dess besättning och av passagerarna eller på deras väggar, samt gälla gods och post vid transit genom, inresa till, avresa från och uppehåll inom den förstnämnda partens territorium.

Artikel 9

Kapacitetsbestämmelser

1. Vardera partens utsedda luftrafikföretag skall ha rättvisa och lika möjligheter att bedriva luftrafik på varje flyglinje som anges i bilagan till detta avtal.

2. Vid bedrivande av luftrafik på de linjer som anges i bilagan till detta avtal, skall vardera partens utsedda luftrafikföretag beakta den andra partens utsedda luftrafikföretags intressen så att de sistnämndas trafik inte onödigtvis påverkas.

3. Den trafik som tillhandahålls av ett utsett luftrafikföretag skall ha som främsta mål att tillhandahålla tillräcklig kapacitet för att tillgodose aktuella och rimligen förutsebara krav på befordran av passagerare, post och gods från eller till den parts territorium som har utsett luftrafikföretaget.

Artikel 10

Ubyte av statistik

Den ena partens luftfartsmyndigheter skall på begäran förse den andra partens luftfartsmyndigheter - periodiskt eller i annan form - med de statistiska uppgifter som rimligen kan krävas för att bedöma marknadsutvecklingen. Dessa uppgifter skall innehålla all information som krävs för att fastställa den trafikmängd

mation required to determine the amount of traffic carried by the airlines on the agreed services.

Article 11

Tariffs

1. Tariffs shall be established at reasonable levels due regard being paid to all relevant factors including cost of operation, reasonable return on investment, characteristics of service, the interests of users and the tariffs of other airlines.

2. Neither of the aeronautical authorities will require their designated airlines to consult other airlines before filing tariffs for approval, nor will they prevent such consultations.

3. Any tariff filed in accordance with the provisions of this Article may be approved at any time by the aeronautical authorities of the Contracting Party from whose territory the tariff is to be applied (country of origin principle). Such filing is to be received by the aeronautical authorities at least fourteen (14) days before the tariffs proposed date of effectiveness. This time limit may be reduced, subject to the consent of the said authorities.

4. The designated airlines are required to file a proposed tariff for carriage between the territories of the Contracting Parties with the aeronautical authorities from whose territory the tariff is to be applied in such a form as those aeronautical authorities may require. When a designated airline of one Contracting Party has filed a tariff with the aeronautical authorities of the other Contracting Party, from whose territory the tariff is to be applied, such tariff will be treated as having been approved, unless within fourteen (14) days after the date of receipt of filing the aeronautical authorities of the latter Contracting Party have served a written notice of disapproval of the former Contracting Party.

5. In approving tariffs, the aeronautical authorities of a Contracting Party may attach to their approval such expiry dates as they consider appropriate. Where a tariff has an expiry date, it shall remain in force until the due expiry date, unless withdrawn by the airline or

som transporteras av luftrafikföretagen i den överenskomna trafiken.

Artikel 11

Tariffer

1. Tariffer skall fastställas på skäliga nivåer med vederbörlig hänsyn till alla relevanta faktorer, inbegripet driftskostnader, skälig avkastning på investerat kapital, trafikens karaktär, användarnas intressen samt tariffer som tillämpas av andra luftrafikföretag.

2. Ingendera av luftfartsmyndigheterna skall begära att deras utsedda luftrafikföretag skall samråda med andra luftrafikföretag innan de lämnar in förslag till tariffer; de skall inte heller förhindra sådant samråd.

3. Varje förslag till tariff som lämnas in i enlighet med bestämmelserna i denna artikel kan godkännas när som helst av den parts luftfartsmyndigheter från vilkens territorium tariften skall tillämpas (principen om ursprungsland). Sådana förslag till tariffer skall ha mottagits av luftfartsmyndigheterna minst 14 dagar innan de föreslås skola träda i kraft. Denna tidsfrist kan förkortas med nämnda myndigheters godkännande.

4. De utsedda luftrafikföretagen är skyldiga att lämna in förslag till tariffer för trafik mellan parternas territorier till de luftfartsmyndigheter från vilkas territorium tarifferna skall tillämpas på det sätt som dessa luftfartsmyndigheter kan kräva. När ett utsett luftrafikföretag från en av parterna har lämnat in ett förslag till tariff till luftfartsmyndigheterna i den andra parten från vilkens territorium tariffen avses tillämpas, skall denna tariff tillämpas som om den hade blivit godkänd, såvida inte, inom 14 dagar efter den dag förslaget mottogs, den senare partens luftfartsmyndigheter skriftligen har meddelat den förstnämnda parten om sitt underkännande.

5. Vid godkännande av tariffer får en parts luftfartsmyndigheter till sitt godkännande åsätta sådana förfallodagar som de anser skäliga. Då en tariff har en angiven förfallodag, skall den gälla fram till den dagen om den inte har upphävts av det eller de berörda luftrafikföre-

SÖ 2005: 33

airlines concerned, or unless a replacement tariff is filed and approved prior to the expiry date.

6. The designated airlines have the right to match the approved tariffs of any airline between the same points on routes between the territories of the Parties. A matching tariff in accordance with this paragraph shall be filed for information purposes not later than its date of effectiveness with the aeronautical authorities from whose territory the tariff is to be applied.

7. The aeronautical authorities into whose territory a tariff is to be applied may – for information purposes only – require filing of proposed tariffs in such a way as those aeronautical authorities may require.

8. The aeronautical authorities of either Contracting Party may, at any time, request consultations with the aeronautical authorities of the other Contracting Party on the application of the provisions of this Article. Such consultations shall be held within thirty (30) days from receipt of the request.

Article 12

Transfer of Earnings

1. Each designated airline shall have the right to convert and remit to its country on demand local revenues in excess of sums locally disbursed. Conversion and remittance shall be permitted without restrictions at the rate of exchange applicable to current transactions which is in effect at the time such revenues are presented for conversion and remittance, and shall not be subject to any charges except those normally made by banks for carrying out such conversion and remittance.

2. Where a special payment agreement exists between the Contracting Parties, payments shall be effected in accordance with the provisions of that agreement.

Article 13

Airline Representation

1. Each Contracting Party grants to the designated airlines of the other Contracting Party, on the basis of reciprocity, the right to maintain

tagen, eller om inte en annan tariff har föreslagnits och godkänts dessförinnan.

6. De utsedda luftrafikföretagen har rätt att anpassa sina tariffer till ett annat luftrafikföretags tariffer mellan samma punkter på flyglinjer mellan parternas territorier. En tariff som anpassats i enlighet med denna punkt skall inlämnas som information till luftfartsmyndigheterna i den stat från vilken territorium den skall tillämpas senast den dag den skall börja gälla.

7. Luftfartsmyndigheterna i vilkas territorium en tariff skall tillämpas får - endast i informationssyfte - begära att de föreslagna tarifferna inlämnas på sådant sätt som dessa luftfartsmyndigheter kan kräva.

8. Endera partens luftfartsmyndigheter får när som helst begära samråd med den andra partens luftfartsmyndigheter om tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel. Samrådet skall äga rum inom 30 dagar från mottagandet av framställningen.

Artikel 12

Överföring av vinstdel

1. De utsedda luftrafikföretagen skall ha rätt att på begäran konvertera och till sitt hemland överföra lokala intäkter utöver lokala utgifter. Konvertering och överföring skall tillåtas utan inskränkning till gällande växelkurs för löpande transfereringar vid den tidpunkt då intäkterna presenteras för konvertering och överföring och skall inte belastas med andra avgifter än de som normalt tillämpas av bankerna vid sådan konvertering och överföring.

2. Om det finns ett särskilt avtal om betalningar mellan parterna, skall betalningarna utföras i enlighet med det.

Artikel 13

Luftrafikföretagens representation

1. Parterna skall på reciprocitetsbasis medge varandra utsedda luftrafikföretag rätt att inom sitt territorium upprätthålla representation in-

in its territory representatives including office, administrative, commercial and technical personnel as may be necessary for the requirements of the designated airline concerned.

2. The designated airlines of a Contracting Party shall have the right to engage in the sale of air transportation in the territory of the other Contracting Party, either directly or through agents. A Contracting Party shall not restrict the right of the designated airlines of the other Contracting Party to sell, and of any person to purchase, such transportation in local or in any freely convertible currency. Nor shall a Contracting party restrict the right of the designated airline of the other Contracting Party to pay in local or in any freely convertible currency its locally incurred costs.

Article 14

Approval of Flight Schedules

1. Airlines designated by a Contracting Party shall submit their traffic programme for approval to the aeronautical authorities of the other Contracting Party at least thirty (30) days prior to the beginning of the operation. The programme shall include in particular the timetables, the frequency of the services and the types of aircraft to be used.

2. Any alteration made in an approved air traffic programme at a later date shall also be submitted for approval.

Article 15

Aviation Security

1. Each Contracting Party reaffirms that its obligation to the other Contracting Party to protect the security of civil aviation against unlawful interference forms an integral part of this Agreement. Each Contracting Party shall in particular act in conformity with the aviation security provisions of "the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft", signed at Tokyo on 14 September, 1963, "the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft", signed at the Hague on 16 December, 1970, "the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation", signed at

nefattande kontorslokaler och administrativ, kommersiell och teknisk personal i den omfattning de behöver.

2. Den ena partens utsedda luftrafikföretag skall ha rätt att inom den andra partens territorium sälja lufttransporttjänster direkt eller genom agenter. Den ena parten skall inte inskränka den andra partens utsedda luftrafikföretags rätt att sälja - eller någon persons rätt att köpa - sådana transporttjänster i lokal eller fritt konvertibel valuta. Den ena parten skall inte heller begränsa ett av den andra parten utsett luftrafikföretags rätt att i lokal eller fritt konvertibel valuta betala sina lokala kostnader.

Artikel 14

Godkännande av trafikprogram

1. Den ena partens utsedda luftrafikföretag skall underställa den andra partens luftfartsmyndigheter sina trafikprogram för godkännande minst 30 dagar innan trafiken avses inledas. Trafikprogrammen skall särskilt omfatta uppgifter om tidtabeller, turtäthet och typ av luftfartyg som avses användas.

2. Senare ändringar i ett godkänt trafikprogram skall också underställas den andra partens luftfartsmyndigheter för godkännande.

Artikel 15

Luftfartsskydd

1. Parterna bekräftar att deras skyldighet gentemot varandra att skydda den civila luftfarten mot olaglig inblandning utgör en integrerande del av avtalet. Parterna skall i synnerhet handla i överensstämmelse med bestämmelserna om säkerhet för luftfarten i konventionen om brott och vissa andra handlingar begångna ombord på luftfartyg, undertecknad i Tokyo den 14 september 1963, konventionen för bekämpande av olaga besittningstagande av luftfartyg, undertecknad i Haag den 16 december 1970, konventionen för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet, undertecknad i Montreal den 23 september 1971

SÖ 2005: 33

Montreal on 23 September, 1971, and "Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, Supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts, against the Safety of Civil Aviation", done at Montreal on 23 September, 1971, signed at Montreal on 24 February, 1988.

2. Each Contracting Party shall be provided at its request with all necessary assistance by the other Contracting Party to prevent acts of unlawful seizure of civil aircraft and other unlawful acts against the safety of such aircraft, their passengers and crew, airports and air navigation facilities, and any other threat to the security of civil aviation.

3. The Contracting Parties shall, in their mutual relations, act in conformity with the applicable aviation security provisions established by the International Civil Aviation Organization and designated as Annexes to the Convention on International Civil Aviation, opened for signature at Chicago on 7 December, 1944. Each Contracting Party shall require that operators of aircraft of its registry or operators of aircraft having their principal place of business or permanent residence in its territory and the operators of airports in its territory act in conformity with such aviation security provisions.

4. Each Contracting Party agrees that operators of aircraft may be required to observe the aviation security provisions referred to in paragraph 3 of this Article required by the other Contracting Party for entry into, departure from, or while within the territory of that other Contracting Party. Each Contracting Party shall ensure that adequate measures are effectively applied within its territory to protect the aircraft and to inspect passengers, crew, carry-on items, baggage, cargo, mail, and aircraft stores prior to and during boarding or loading. Each Contracting Party shall also give sympathetic consideration to any request from the other Contracting Party for reasonable special security measures to meet a particular threat.

5. When an incident or threat of an incident of unlawful seizure of civil aircraft or other unlawful acts against the safety of such aircraft, their passengers and crew, airports or air navi-

och protokollet för bekämpande av våldsbrott på flygplatser som används för civil luftfart i internationell trafik, undertecknat i Montreal den 24 februari 1988 som är ett tillägg till konventionen för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet, undertecknad i Montreal den 23 september 1971.

2. Parterna skall på begäran erhålla all nödvändig hjälp av varandra för att förhindra olaga besittningstagande av civila luftfartyg och andra olagliga handlingar mot deras säkerhet, passagerare och besättning samt flygplatser och anordningar för flygnavigering och alla andra hot mot den civila luftfartens säkerhet.

3. Parterna skall i sina inbördes relationer handla i enlighet med tillämpliga bestämmelser om luftfartsskydd som faststälts av Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) och utgör bilagor till konventionen om internationell civil luftfart som öppnades för undertecknande i Chicago den 7 december 1944. Parterna skall kräva att de som bedriver trafik med luftfartyg som är upptagna i deras register, de som bedriver lufttrafik och har sitt huvudkontor eller varaktiga hemvist inom deras territorium samt de som driver flygplatser där handlar i enlighet med dessa bestämmelser om luftfartsskydd.

4. Parterna är överens om att de som bedriver lufttrafik får åläggas att följa de bestämmelser om luftfartsskydd som avses i punkt 3 i denna artikel som den andra parten kräver vid inresa till, utresa från eller uppehåll inom denas territorium. Parterna skall säkerställa att tillräckliga åtgärder tillämpas inom deras respektive territorier för att skydda luftfartyg, visitera passagerare och besättning samt inspektera handbagage, bagage, gods, post och luftfartygsförråd före och under påstigning och lastning. Parterna skall även välvilligt behandla varje framställning från varandra om skäliga särskilda säkerhetsåtgärder för att bemöta ett bestämt hot.

5. När en incident eller ett hot om en incident som innebär olagligt besittningstagande av ett civilt luftfartyg eller andra handlingar mot säkerheten för ett civilt luftfartyg, dess

gation facilities occurs, each Contracting Party shall assist the other Contracting Party by facilitating communications and other appropriate measures intended to terminate rapidly and safely such incident or threat thereof.

Article 16

Consultations

Either Contracting Party may at any time request consultations on the implementation, interpretation or amendment of this Agreement or compliance with the Agreement. Such consultations, which may be between aeronautical authorities, shall begin within a period of sixty (60) days from the date the other Contracting Party receives a written request, unless otherwise agreed by the Contracting Parties.

Article 17

Amendment

1. Any amendments to this Agreement agreed by the Contracting Parties shall come into force when approved in accordance with the constitutional requirements of both Contracting Parties and as confirmed by an exchange of diplomatic notes.

2. Amendments to the Annex to this Agreement may be made by direct agreement between the competent aeronautical authorities of the Contracting Parties.

Article 18

Settlement of Disputes

1. If any dispute arises between the Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Agreement, the Contracting Parties shall in the first place endeavour to settle it by negotiation.

2. If the Contracting Parties fail to reach a settlement of the dispute by negotiation, they may agree to refer the dispute for decision to an arbitrator, or the dispute may at the request of either Contracting Party be submitted for decision to a tribunal of three arbitrators, one to be nominated by each Contracting Party and the third to be appointed by the two so nomi-

passagerare och besättning, en flygplats eller anordningar för flygnavigering inträffar, skall parterna hjälpa varandra genom att tillgodose förbindelser och vidta andra lämpliga åtgärder för att snabbt och säkert få sådana incidenter eller hot därom att upphöra.

Artikel 16

Samråd

Parterna får när som helst begära samråd om genomförandet, tolkningen eller efterlevnaden av detta avtal eller om ändring av det. Samrådet, som får hållas mellan luftfartsmyndigheterna, skall inledas inom 60 dagar efter den dag då en part mottar en skriftlig framställning därmed, såvida parterna inte kommer överens om annat.

Artikel 17

Ändringar

1. Ändringar i detta avtal som avtalats mellan parterna träder i kraft när de har godkänts i enlighet med båda parters nationella lagstiftning och bekräftats genom diplomatisk notväxling.

2. Ändringar i avtalets bilaga får göras genom direkt överenskommelse mellan parternas behöriga luftfartsmyndigheter.

Artikel 18

Tvistlösning

1. Om en tvist skulle uppstå mellan parterna om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal, skall parterna i första hand söka lösa den genom förhandlingar.

2. Om parterna inte lyckas lösa tvisten genom förhandlingar, kan de komma överens om att hänskjuta tvisten till en skiljedomare för avgörande; tvisten kan alternativt på endera partens begäran hänskjutas för avgörande till en skiljedomstol bestående av tre skiljedomare, varav parterna utser varsin och den tredje utses av de båda på så sätt utsedda skiljedomarna.

nated. Each of the Contracting Parties shall nominate an arbitrator within a period of sixty (60) days from the date of receipt by either Contracting Party from the other of a notice through diplomatic channels requesting arbitration of the dispute and the third arbitrator shall be appointed within a further period of sixty (60) days. If either of the Contracting Parties fails to nominate an arbitrator within the period specified or if the third arbitrator within the period specified, the President of the Council of the International Civil Aviation Organization may be requested by either Contracting Party to appoint an arbitrator or arbitrators as the case requires. In all cases, the third arbitrator shall be a national of a third State, shall act as president of the tribunal, and shall determine the place, where the arbitration will be held. If the President considers that he is a national of a State which cannot be regarded as neutral in relation to the dispute, the most Senior Vice-President who is not disqualified on that ground shall make the appointment. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes.

3. Each Contracting Party shall bear the costs of the arbitrator it has nominated as well as of its representation in the arbitral proceeding; the costs of the president and any other costs shall be born in equal parts by the Contracting Parties.

4. The Contracting Parties undertake to comply with any decision given under paragraph 2 of this Article.

5. If and so long as either Contracting Party fails to comply with any decision under paragraph 2 of this Article, the other Contracting Party may limit, withhold or revoke any rights or privileges which it has granted by virtue of this Agreement to the Contracting Party in default or to the designated airline in default.

Article 19

Registration

This Agreement and its Annexes and any subsequent amendment thereto shall be registered with the International Civil Aviation Organization.

Vardera parten skall utse en skiljedomare inom 60 dagar efter den dag då endera parten från den andra parten på diplomatisk väg har mottagit en begäran om att lösa tvisten med skiljeförfarande; den tredje skiljedomaren skall utses inom en därpå följande tidsfrist av 60 dagar. Om endera parten underläter att utse en skiljedomare inom utsatt tid, eller om den tredje skiljedomaren inte utses inom utsatt tid, får ordföranden i Internationella civila luftfartsorganisationens råd på endera partens begäran anmodas att utse en eller flera skiljedomare, allt efter omständigheterna. Under alla förhållanden skall den tredje skiljedomaren vara medborgare i tredje land, vara ordförande i skiljedomstolen och bestämma var skiljeförförfarandet skall äga rum. Om ordföranden anser sig vara medborgare i en stat som inte kan betraktas som neutral i tvisten, skall den äldste vice ordföranden, om han inte är jävig av samma anledning, göra utseendet. Skiljedomarna skall fatta beslut med en majoritet av rösterna.

3. Vardera parten skall bära kostnaderna för den skiljedomare den har utsett liksom för sin företrädere i skiljeförförfarandet. Kostnaderna för ordföranden och alla andra kostnader skall delas lika mellan parterna.

4. Parterna förbinder sig att rätta sig efter sådant avgörande som fattas enligt punkt 2 i denna artikel.

5. I det fall att och så länge som endera parten underläter att rätta sig efter ett beslut enligt punkt 2 i denna artikel, får den andra parten begränsa, vägra att bevilja eller återkalla rättigheter eller förmåner som den med stöd av avtalet har beviljat den part eller det utsedda lufttrafikföretag som har handlat försumligt.

Artikel 19

Registrering

Detta avtal och dess bilagor och alla senare ändringar däri skall av parterna registreras hos Internationella civila luftfartsorganisationen.

Article 20*Termination*

Either Contracting Party may at any time give notice to the other Contracting Party of its decision to terminate this Agreement; such notice shall be simultaneously communicated to the International Civil Aviation Organization. In such case the Agreement shall terminate twelve (12) months after the date of receipt of the notice by the other Contracting Party, unless the notice to terminate is withdrawn by agreement before the expiry of this period. In the absence of acknowledgement of receipt by the other Contracting Party, notice shall be deemed to have been received fourteen (14) days after the receipt of the notice by the International Civil Aviation Organization.

Article 21*Entry into Force*

This Agreement will enter into force when the Contracting Parties have notified each other by exchange of notes that the constitutional requirements of the Contracting Parties for the entering into force of this Agreement have been complied with.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments have signed this Agreement.

Done at Copenhagen 20 March 2000 in duplicate in the English language.

For the Government of the Kingdom of Sweden
Håkan Berggren

For the Government of the Republic of Macedonia
Aleksandar Dimitrov

Artikel 20*Uppsägning*

Endera parten får när som helst skriftligen meddela den andra parten sitt beslut att säga upp avtalet; Internationella civila luftfartsorganisationen skall samtidigt underrättas skriftligen. Avtalet upphör då att gälla tolv månader efter den dag då den andra parten mottar uppsägningen, såvida den inte återtagits efter överenskommelse dessförinnan. Om den andra parten inte erkänner mottagandet av uppsägningen, skall den anses ha blivit mottagen 14 dagar efter det att den mottogs av Internationella civila luftfartsorganisationen.

Artikel 21*Ikraftträdande*

Detta avtal träder i kraft när parterna har meddelat varandra genom notväxling att deras konstitutionella krav för avtalets ikraftträdande har uppfyllts.

Till bekräftelse härav har undertecknade, där till vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat detta avtal.

Upprättat i Köpenhamn den 20 mars 2000 i två exemplar på engelska språket.

För Konungariket Sveriges regering:
Håkan Berggren

För Republiken Makedoniens regering:
Aleksandar Dimitrov

Annex A

1. Routes to be operated by the airlines designated by the Swedish side.

<i>Column 1:</i>	<i>Column 2</i>
Points in Sweden	One point in Macedonia

2. Nothing will prevent a designated airline of either Contracting Party to serve other points than those specified in this Annex provided that no commercial rights are exercised between those points and the territory of the other Contracting Party.

Bilaga A

1. Flyglinjer som får trafikeras av luftrafikföretag utsedda av den svenska sidan:

<i>Kolumn 1</i>	<i>Kolumn 2</i>
Punkter i Sverige	En punkt i Makedonien

2. Ingenting skall hindra ett luftrafikföretag utsett av endera parten att trafikera andra punkter än de som anges i denna bilaga under förutsättning att inga kommersiella rättigheter utövas mellan dessa punkter och den andra partens territorium.

Annex B

1. Routes to be operated by the airlines designated by the Macedonian side.

<i>Column 1:</i>	<i>Column 2</i>
Points in Macedonia	One point in Sweden

2. Nothing will prevent a designated airline of either Contracting Party to serve other points than those specified in this Annex provided that no commercial rights are exercised between those points and the territory of the other Contracting Party.

Bilaga B

1. Flyglinjer som får trafikeras av luftrrafikföretag utsedda av den makedoniska sidan:

<i>Kolumn 1</i>	<i>Kolumn 2</i>
Punkter i Makedonien	En punkt i Sverige

2. Ingenting skall hindra ett luftrrafikföretag utsett av endera parten att trafikera andra punkter än de som anges i denna bilaga under förutsättning att inga kommersiella rättigheter utövas mellan dessa punkter och den andra partens territorium.

Memorandum of Understanding between the Danish, Norwegian and Swedish Governments and the Macedonian Government on the Co-operation between the Scandinavian Countries Regarding Scandinavian Airlines System (SAS)

With reference to Article 3 of the three Air Services Agreements signed today (the Agreements) between the Danish, Norwegian and Swedish Governments, respectively and the Macedonian Government regarding the designation of airlines, the Contracting Parties have agreed to the following understanding, should the three parent companies of Scandinavian Airlines System (SAS) be designated by Denmark, Norway and Sweden, respectively:

1. Notwithstanding the provisions of Articles 3 and 4 of the Agreements, the three parent companies SAS Danmark A/S, SAS Norge ASA and SAS Sverige AB, co-operating under the style of Scandinavian Airlines System (SAS), may operate services under the Agreements with aircraft, crew and equipment of any or all of the three parent companies. While services are operated under the style of SAS, services may not be operated by SAS Danmark A/S, SAS Norge ASA or SAS Sverige AB as individual companies.

2. In so far as any of the parent companies employs aircraft, crew and equipment of the other two parent companies participating in Scandinavian Airlines System (SAS), the provisions of the Agreements will apply to such aircraft, crew and equipment, as though they were the aircraft, crew and equipment of SAS Danmark A/S, SAS Norge ASA or SAS Sverige AB respectively. In this event the competent Danish, Norwegian or Swedish authorities and the respective parent company will accept full responsibility under the Agreement for such aircraft, crew and equipment.

Danish, Norwegian and Swedish participation in the Scandinavian Airlines System (SAS) meets the requirements of effective control and incorporation and principal place of business under Article 3 of the Agreement.

Samförståndsavtal mellan Danmarks, Norges, Sveriges och Makedoniens regeringar om de skandinaviska ländernas samarbete avseende Scandinavian Airlines System (SAS)

Med hänvisning till artikel 3 i de tre luftfartsavtalet (*avtalet*), som i dag undertecknats mellan Danmarks, Norges och Sveriges regeringar och Makedoniens regering om utseende av lufttrafikföretag har parterna enats om följande, i den händelse att de tre moderföretagen till Scandinavian Airlines System (SAS) skulle utses av Danmark, Norge respektive Sverige.

1. Oaktat bestämmelserna i artiklarna 3 och 4 i avtalet, får de tre moderbolagen SAS Danmark A/S, SAS Norge ASA och SAS Sverige AB, som samarbetar under bolagsnamnet Scandinavian Airlines System (SAS), bedriva lufttrafik enligt avtalet med luftfartyg, besättning och utrustning från endera eller alla de tre lufttrafikföretagen. När trafik bedrivs under bolagsnamnet SAS, får trafik inte bedrivas av SAS Danmark A/S, SAS Norge ASA eller SAS Sverige AB som enskilda bolag.

2. I den utsträckning något av moderbolagen använder lufttrafikföretag, besättning eller utrustning från de andra moderbolag som deltar i Scandinavian Airlines System (SAS), skall avtalet gälla ifrågavarande luftfartyg, besättning och utrustning som om de tillhörde SAS Danmark A/S, SAS Norge ASA eller SAS Sverige AB. I så fall skall de behöriga danska, norska eller svenska myndigheterna och respektive moderbolag bärta det fulla ansvaret för dem enligt avtalet.

Det danska, norska och svenska deltagandet i Scandinavian Airlines System (SAS) uppfyller kraven på effektiv kontroll och bildande samt innehav av huvudkontor i den mening som avses i artikel 3 i avtalet.

Done at Copenhagen on 20 March 2000 in
quadruple in the English language.

Upprättat i Köpenhamn den 20 mars 2000 i fy-
ra exemplar på engelska språket.